

Socialförsäkringsutskottet

Stockholm 2016-05-12

Angående Proposition 2015/16:174 "Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige"

Med anledning av det beredningsarbete som pågår av prop. 2015/16:174 vill vi härmed lyfta några principiellt viktiga frågor kring barns rätt till familjeåterförening. Vi är väl medvetna om att det nuvarande lagförslaget har som huvudsyfte att begränsa antalet asylsökande i Sverige. Rätten till familjeliv har dock en så stor påverkan för ett barns liv och utveckling att en utförlig analys och proportionalitetsavvägning måste göras. De föreslagna inskränkningarna i rätten till familjeåterförening menar vi innebär en överhängande risk att barn istället söker illegala vägar för att återförenas med sina föräldrar och närstående, och löper hög risk att hamna i händerna på smugglare eller utnyttjas på andra sätt. Detta kan förhindras genom att stärka barns ställning och rättigheter i asylprocessen.

- **Alla barn har rätt till familjeåterförening oberoende av skyddsskäl.** Det är högst orimligt och diskriminerande att barn som får uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande eller som flykting inte har lika rättigheter. De humanitära skyddsbehoven för barn som flyr krig och konflikt är omfattande oberoende av skyddsstatus.
- **Barn ska ha rätt att återförenas med övriga närstående.** Den individuella prövningen måste bli än mer central snarare än blodsband. Familjebegreppet måste ses över och definieras utifrån att de som faktiskt är närstående till barnet får möjlighet att återförenas med barnet. Barn vars föräldrar inte går att spåra måste få möjlighet att återförenas med andra närstående. Fosterbarns rätt till familjeåterförening måste beaktas om fosterföräldrarna är vårdnadshavare och detta är förenligt med barnets bästa.
- **Barn ska ha rätt att återförenas med sina syskon.**
- **Familjeåterföreningsärenden måste prioriteras.** Företräde måste ges åt anknytningsärenden som berör barn. Omedelbart efter att föräldrar eller barn fått uppehållstillstånd ska familjen ges möjlighet att återförenas. Ärendena måste hanteras positivt, humant och skyndsamt. Långa väntetider får inte utgöra hinder för familjeåterförening utan barnets bästa måste komma i främsta rummet.
- **Ansökningarna för familjeåterförening bör förenklas och subventioneras.** Ekonomi får inte utgöra det enda hinder för barns möjlighet att återförenas med sina föräldrar. De faktiska kostnaderna är idag höga och de administrativa processerna krångliga. (t.ex. kostnader för intyg och obligatoriska DNA-tester som måste bekostas av sökande.)

Antalet barn som befinner sig på flykt till och inom Europa ökar. Enligt den senaste statistiken från Eurostat sökte närmare 90 000 ensamkommande barn asyl i EU 2015. Enligt beräkningar från Interpol försvinner ett av nio barn som befinner sig på flykt. Mörkertalet är stort och siffrorna ger endast en fingervisning kring hur situationen ser ut i verkligheten. Vi förväntar oss att Sverige tar sitt ansvar och uppfyller sina skyldigheter enligt barnkonventionen.

Vänliga hälsningar,
UNICEF Sverige

Véronique Lönnblad

Véronique Lönnblad
Generalsekreterare